

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI
DREJTORIA E HETIMIT ADMINISTRATIV**

Nr. 16/1 prot.

Tiranë, më 23. 01. 2023

V E N D I M

Nr. 11, datë 23. 01. 2023

Mbështetur në nenin 32, pika 1, shkronja a), të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar, pranë Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi¹, është paraqitur ankesa nr. 03 Regj., datë 05.01.2023, e znj. Arta Kutelaj, kundër Institutit të Sigurimeve Shoqërore dhe Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore Tiranë², me pretendim diskriminimin për shkak të gjendjes shëndetësore dhe aftësisë së kufizuar.

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I :

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Sipas shpjegimeve të dhëna në formularin e ankesës, subjekti ankues, ka parashtruar se, gjatë vitit 2021, është diagnostikuar me tumor dhe për këtë arsye i është nënshtruar një ndërhyrje kirurgjike pranë Qendrës Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, Tiranë.

Pas daljes nga Qendra Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, Tiranë, ka vijuar marrëdhëniet e punësimit deri në muajin tetor të vitit 2021, të cilat i ka ndërprerë për shkak të gjendjes shëndetësore. Pasi ka plotësuar dokumentacionin e nevojshëm, ka aplikuar për përfitimin e pensionit të përkohshëm të invaliditetit, të cilin e ka përfituar për një periudhë 6-mujore, nga muaji dhjetor 2021, deri në muajin qershor të vitit 2022.

Sipas saj, referuar parashikimeve të ligjit nr. 7703, datë 11.05.1993 *“Për Sigurimet Shoqërore në Republikën e Shqipërisë”*, të ndryshuar, ankuesja ka plotësuar sërish dokumentacionin, për të

¹ Në vijim referuar me akronimin KMD ose si Komisioneri.

² Në vijim referuar me akronimin DRSSH.

përfutur pensionin e invaliditetit të përhershëm, si dhe e ka përcjellë atë me anë të postës dhe portalit e-albania, pranë DRSSH-së Tiranë.

DRSSH Tiranë dhe Komisioni Rajonal i Ankimit, me vendimin Nr. 794, datë 27.09.2022 i kanë kthyer përgjigje ankueses se nuk mund të përfitojë pension invaliditeti për shkak se ka plotësuar moshën e pensionit të pleqërisë.

Duke mos rënë dakord me vendimmarrjen e sipërcituar, ankuesja i është drejtuar me ankim Komisionit Qendror të Ankimit pranë ISSH-së, i cili me Vendim Nr. 1713, datë 14.12.2022, është shprehur për mos shqyrtimin e kërkesës së znj. Kutelaj, me të njëjtin arsyetim të dhënë më parë nga ana e DRSSH-së Tiranë dhe Komisioni Rajonal i Ankimit.

Gjithashtu, ankuesja thekson se në vendimin Nr. 1713, datë 14.12.2022, të Komisionit Qendror të Ankimit citohet se mos marrja në shqyrtim e ankimit të saj ka ardhur si rezultat i faktit që nuk ka një vendimmarrje të Komisionit të Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë Tiranë (KMCAP). Vetëm nëse do të ishte shprehur KMCAP për përfitimin ose jo të pensionit të invaliditetit, atëherë ky rast do të shqyrtohej nga ana e Komisionit Qendror të Ankimit.

Për sa më sipër, ankuesja thekson se dokumentacioni i depozituar prej saj ndodhet pranë DRSSH-së Tiranë dhe pavarësisht këtij fakti nga ana e këtij institucioni nuk është dërguar dokumentacioni për shqyrtim pranë KMCAP-së Tiranë, duke mos i dhënë asnjë zgjidhje apo përgjigje problemit të ngritur prej saj.

Në përfundim, subjekti ankues ka kërkuar nga Komisioneri, shqyrtimin e ankesës së depozituar prej saj dhe konstatimin e diskriminimit nga ana e DRSSH-së Tiranë dhe Institutit të Sigurimeve Shoqërore.

II. Nga shqyrtimi paraprak i ankesës u konstatua se:

Në nenin 1 të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar, përcaktohet se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”*.

Diskriminimi përkufizohet nga ligji 10221/2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, i ndryshuar, në nenin 3, pika 1, si: *“Çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë, bazuar në cilindo shkak*

të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim ose pasojë pengesën ose bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe nga ligjet në fuqi”.

Në bazë të nenit 7, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprim të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Nga shqyrtimi paraprak i parashtrimeve dhe dokumentacionit të depozituar nga subjekti ankues pranë KMD-së, konstatohet se:

- Nëpërmjet dokumentit Fletë Drejtimi për në Komisionin Mjekësor të Caktimit të Aftësisë për Punë, të datës 22.07.2022, me nr. Karte 549, të Qendrës Spitalore Universitare (QSU) “Nënë Tereza”, Tiranë, rezulton që ankuesja ka diagnozën: “*Ca ovari dexter st I-C post HTA Cum Adnexus omentectomy infrakolike post kimioterapia*”.
- Bazuar në shkresën kthim përgjigje të Degës së Përfitimeve me nr. 3351, datë 06.09.2022, rezulton se ankuesja nuk mund të përfitojë pension invaliditeti pasi ka mbushur moshën e pensionit të pleqërisë.
- Lidhur me këtë fakt, ankuesja i është drejtuar me ankim Komisionit Rajonal të Ankimit, i cili me Vendimin Nr. 794, datë 27.09.2022, ka vendosur të rrëzojë kërkesën e znj. Kutelaj dhe të lërë në fuqi përgjigjen e dhënë nga Dega e Përfitimeve.
- Bazuar në deklaratimet e ankueses, evidentohet se ajo nuk është dakordësuar me Vendimin e Komisionit Rajonal të Ankimit dhe e ka kundërshtuar atë pranë Komisionit Qendror të Ankimit. (Ankuesja nuk ka depozituar një akt kundërshtimi të këtij Vendimi, pranë KMD-së).
- Kundër vendimit të Komisionit Rajonal të Ankimit, personi i interesuar ka të drejtë të ankohet brenda 30 ditëve nga data e marrjes së njoftimit të vendimit, sipas një procedure të parashikuar dhe rregulluar në aktet ligjore e nënligjore specifike, lidhur me kundërshtimin e vendimeve të këtyre Komisioneve.
- Në këto kushte, duke mos rënë dakord me vendimmarrjen e sipërcituar, ankuesja i është drejtuar me ankim Komisionit Qendror të Ankimit pranë ISSH-së, i cili me Vendim Nr. 1713, datë 14.12.2022, është shprehur për mos shqyrtimin e kërkesës së saj, me të njëjtin arsyetim të dhënë më parë nga ana e DRSSH-së Tiranë dhe Komisioni Rajonal i Ankimit.

Në rastin që ankuesja, ka kundërshti dhe mosdakordësi lidhur me vendimin e Komisionit të Qendror të Ankimit, Komisioneri informon subjektin ankues, se vendimi i këtij Komisioni kundërshtohet gjyqësisht, pasi Gjykata jep vendimin përfundimtar lidhur me këtë çështje.

Në analizë të nenit 86 të Ligjit nr. 7703, datë 11.05.1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, lidhur me të drejtën e ankimimit, parashikohet se:

“ 1. Ankimi kundër vendimeve të përfitimeve bëhet në Komisionin e Ankimit pranë Drejtorive Rajonale të Sigurimeve Shoqërore; Ankimi në këto raste, depozitohet pranë sporteleve të shërbimit, në përputhje me legjislacionin që rregullon mënyrën e ofrimit të shërbimeve publike në sportel;

2. Ankimi kundër vendimeve të Komisionit të Ankimit të Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore bëhet në Komisionin e Ankimit pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Institutit të Sigurimeve Shoqërore;

3. Ankimet e zgjidhura në mënyrë të pafavorshme bëhen në Gjykatë, vendimi i të cilës është përfundimtar.....”.

Në Rregulloren e miratuar me vendimin Nr. 22, datë 30.11.2016 të Këshillit Administrativ të ISSH-së “Për përbërjen, numrin dhe procedurën e funksionimit të Komisioneve të Ankimit pranë Drejtorive Rajonale të Sigurimeve Shoqërore dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Institutit të Sigurimeve Shoqërore”, përcaktohen rregullat dhe procedurat e dorëzimit të kërkesave ankimore dhe marrja në shqyrtim të tyre; dhënia e zgjidhjeve të bazuara ligjore për ankimet; caktimi i procedurës së marrjes së përgjigjes së ankesës si dhe, në rastet e përgjigjeve të pafavorshme, të krijimi i mundësinë së ankimit të personave në gjykatë.

Ndër të tjera në paragrafin 52 të Rregullores së sipërcituar, përcaktohet se: “52. *Vendimi përfundimtar i Komisionit Qendror të Ankimit është i detyrueshëm për zbatim. Ky vendim kundërshtohet vetëm në gjykatë;*”.

Referuar në sa më sipër, vlerësohet se, DRSSH Tiranë, Komisioni Rajonal i Ankimit të DRSSH Tiranë dhe Komisioni Qendror i Ankimit pranë ISSH-së, bazuar në legjislacionin e sipërcituar, kanë detyrimin ligjor për të verifikuar dokumentacionin e disponueshëm sipas përcaktimeve të Rregullores Nr. 22, datë 30.11.2016 të Këshillit Administrativ të ISSH-së.

Sikurse vihet re nga parashikimet e paragrafit 6 të Rregullores përcaktohet se: “*Vendimi i Degës së Përfitimeve*” është një akt juridiko-administrativ, me anën e të cilit, personit të siguruar, i njihet ose refuzohet e drejta për një lloj përfitimi afatgjatë apo afatshkurtër nga sigurimet shoqërore (skema e detyrueshme), i cili bazohet në dispozitat e Ligjit nr. 7703, datë 11.05.1993, “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe aktet nënligjore në zbatim të tij;”. Ndërsa në paragrafin 17, parashikohet se: “Komisionet e Ankimit shqyrtojnë

kërkesat dhe ankesat e personave për pensionet e pleqërisë, invaliditetit, pensionet familjare, si dhe çdo përfitim tjetër të njohur sipas Ligjit nr. 7703, datë 11.05.1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;”. Në këtë kuptim, është Dega e Përfitimeve ajo e cila bën shqyrtimin dhe verifikimin e dokumentacionit për llogaritjen dhe përfitimin e pensionit nga ana e kërkuësve, ndërsa Komisionet e Ankimit shqyrtojnë kërkesat dhe ankesat e personave për pensionet e pleqërisë, invaliditetit, pensionet familjare, si dhe çdo përfitim tjetër.

Në analizë përse më sipër, rimarrja në shqyrtim e vendimeve të këtyre organeve (Komisioneve Rajonale të Ankimit, pranë DRSSH apo Komisioneve Qendrore të Ankimit, pranë ISSH) nuk bën pjesë në kompetencat e Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi³.

Neni 42 i Kushtetutës vendos standarde kushtetuese si për gjykatat, ashtu dhe për organet e administratës publike. Pika 2 e po këtij neni, sanksionon se kushdo mund t’i drejtohet gjykatës për të mbrojtur një të drejtë, liri apo interes kushtetues e ligjor. Kjo dispozitë, ndër të tjera, ka për qëllim të garantojë shtetasit nga çdo veprim që u shkakton cenim të të drejtave të tyre, pa përjashtuar dhe rastin kur cenimi vjen dhe nga një akt administrativ i tillë.

Në përfundim, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ju rekomandon që bazuar në ligjin nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar në ligjin 49/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative” të ndryshuar, dhe në ligjin nr. 7703, datë 11.05.1993 “Për Sigurimet Shoqërore në Republikën e Shqipërisë⁴”, të ndryshuar; t’i drejtoheni Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë për të kundërshtuar vendimin e Komisionit Qendror të Ankimit pranë ISSH.

Për sa më sipër, referuar nenit 33/4/b, të ligjit nr. 10 21/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, i cili citon se: “Ankesa nuk pranohet nëse... është e papajtueshme me dispozitat e këtij ligji””, ankesa nuk mund të pranohet dhe për rrjedhojë nuk mund t’i nënshtrohet procedurave të mëtejshme të parashikuara në ligj për shqyrtimin e saj.

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi i rekomandon gjithashtu subjektit ankues, që për problematikën e tij, t’i drejtohet për ofrimin e ndihmës ligjore falas, Qendrës së Shërbimit të Ndihmës Juridike, Tiranë⁵, ose Shërbimit Ligjor Falas⁶.

³ Të njëjtin qëndrim Komisioneri ka mbajtur edhe në vendimin Nr. 113, datë 10.06.2022.

⁴ Neni 86, pika 3 e tij.

⁵ Me adresë: Ministria e Drejtësisë, Bulevardi “Zogu I”, Tiranë.

⁶ Me adresë: Bulevardi: “Bajram Curri”, Pall: “Agimi”, Shk. 18, Ap. 322, Tiranë, Nr.tel: 0422 53113.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenin 21/1, nenin 32, pika 1/a, si dhe nenin 33, pikat 1, 4/b dhe 10 të ligjit nr.10 221/2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I:

1. Mospranimin e ankesës nr. 03 Regj., datë 05.01.2023, të subjektit ankues Arta Kutelaj, pasi nuk plotësohen kriteret përkatëse të parashikuara nga ligji nr. 10221/2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, i ndryshuar.
2. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni e këtij vendimi.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

Hartoi: R. Babaj
Rishikoi: A. Xhindi
Miratoi: V. Bushati
Datë: 10.01.2023